

פקודי ג

נאכמער: פריער אין פ' תצוה, וואו די תורה דערציילט דעם סדר פון חינוך הכהנים אין די שבעת ימי המילואים, שטייט בפירוש⁸ „ואת בניו תקריב והלכתם כתנות וחגרת אותם אבנט גו' וחבשת להם מגבעות גו'": ועד"ז ווייטער אין פ' צו', וואו עס ווערט דערציילט ווי משה רבינו האט מקיים געווען דעם ציווי בפועל, שטייט: „וילבישם כתנות ויחגור אותם אבנט ויחבוש להם מגבעות" — פארוואס בפרשתנו, ווען דער אויבערשטער האט אנגעזאגט דעם סדר (און זמן) פון הקמת המשכן וחינוך אהרן ובניו — שטייט נאך „והלכתם כתנות חגורות"?

דאס איז א שאלה אין פשוטו של מקרא און מען געפינט ניט לכאורה אז רש"י זאל די שאלה באווארענען.

ב. דער רמב"ן¹⁰ פארענטפערט די שאלה, אז „קצר בענין לבישת אהרן ובניו" שאמר והלבשת את אהרן את בגדי הקודש ובבניו אמר והלבשתם כתנות, כי כבר אמר צוה¹² ה' אותו בפרט בסדר לבישתם, ולא בא עכשיו אלא לסדר לו שעת הלבשה שתהי' אחר הקמת המשכן כולו, והזכיר כתנות שבהן יתחיל הלבשה".

א. שוין גערעדט פיל מאל, אז רש"י בפירושו על התורה שטעלט זיך אפ (און איז מפרש) יעדער ענין אין וועלכן עס פעלט ביאור לויט פשוטו של מקרא [און ווי ס'איז מובן דערפון וואס אין די ערטער וואו רש"י האט ניט קיין הסברה אויף אן ענין אין פשוטו של מקרא, שרייבט ער „איני יודע"² וכיו"ב].

און דערפאר, בשעת עס איז פאראן אן ענין וואס זעט אויס שווער לויט פשוט הכתובים און רש"י באווארנט עס ניט, מוז מען זאגן איינס פון די צוויי — אדער אז ע"פ פשוטו של מקרא איז דאס מלכתחילה קיין קשיא ניט, אדער אז דאס איז מוסבר לויט א פריערדיקן פירוש רש"י.

עפ"י דארף מען האבן א ביאור בפרשתנו, וואו די תורה דערציילט בפרטיות דעם (זמן און) סדר פון הקמת המשכן, און דערנאך שטייט — „והקרכת את אהרן ואת בניו גו' ורחצת אותם במים. והלבשת את אהרן את בגדי הקודש גו' ואת בניו תקריב והלבשת אותם כתנות".

שטעלט זיך גלייך די תמי': די בני אהרן האבן דאך געהאט ארבעה בגדי כהונה — כתונת ואבנט ומגבעות ומכנסיים; פארוואס שטייט דא אז משה זאל זיי מלביש זיין בלויז כתנות?

(7) כט, א ואילך.

(8) שם, ח"ט.

(9) ח, יג.

(10) פרשתנו מ, ב (דיה תקים בסופו).

(11) כמו שקצר בענין סדר הקמת המשכן, מפני שכבר הראה אותו ההקמה במראית העין (רמב"ן שם).

(12) בכת"י „וצוהו" — במקום „צוה ה' אותו" (הוצאת שעוועל).

(1) ראה ס' כללי רש"י (כפר חב"ד, תשמ"מ) ע' 32 (בהוצאת תנש"א — ע' 68). ועוד.

(2) נסמכו בלויש ח"ה ע' 1 בבוה"ג.

(3) או שהענין מבואר (ומתורץ) בהמשך הכתובים (פירושי רש"י) באותו הענין.

(4) מ, א ואילך.

(5) שם, יב"ד.

(6) תצוה כח, מ ובפרש"י. ועוד.

די כתונת (איבער די מכנסיים) — איז
דאס לשיטת דוקא:

דא רעדט מען וועגן דעם ציווי צו
משה'ן — „והלבשת גו" (אז משה דארף
אנטאן אהרן ובניו זייערע בגדי כהונה),
און בנוגע די מכנסיים האלט דער רמב"ן
(ווי ער זאגט בפירוש אין פ' תצוה"י) אז
משה האט נישט אנגעטאן אהרן ובניו די
מכנסיים, נאר אהרן ובניו האבן זיי אליין
אנגעטאן „בהצנע".

[וואס אזוי איז משמע (לכאורה) פון
פשוטו של מקרא: אין פ' תצוה"י, שטייט
דער ציווי „ועשה להם מכנסי בד גו"
ערשט נאכן פסוק „והלבשת אותם את
אהרן אחיד ואת בניו אתו", וואס דער-
פון איז משמע אז די „מכנסי בד" גייען
נישט אריין אין דעם ציווי „והלבשת".

נאכמער: סיי אין פ' תצוה (ביים ציווי
צו משה'ן ווי (און מיט וועלכן סדר) צו
אנטאן אהרן ובניו זייערע בגדים) און
סיי אין פ' צו (וואו די תורה דערציילט
ווי משה האט מקיים געווען בפועל דעם
ציווי ה') שטייט (כנל סעיף א) אז משה
האט מלביש געווען די בני אהרן כתונת,
אבנט און מגבעות — אבער די מכ-
נסיים ווערן נישט דערמאנט.

איז דערפון משמע, אז די מכנסיים
האבן די בני אהרן אליין אנגעטאן און
עס האט נישט קיין שייכות צו „וילבישם"
דורך משה'ן.]

— רש"י אבער בפירושו על התורה,
אויפן פסוק (אין פ' תצוה"י) „והלבשת
אותם את אהרן אחיד", זאגט בפירוש:

אבער מען קען נישט זאגן דעם ביאור
לויט רש"י, ווייל:

(א) כשם ווי דער רמב"ן זאגט בפירוש
אט דעם ענטפער — האט דאך רש"י
(וועלכער איז מפרש בפרטיות יותר)
זיכער געדארפט דאס זאגן בפירוש, און
נישט פארלאזן זיך אז מען וועט זיך אליין
כאפן אויף דעם תירוץ.

(ב) ובפרט אז דאס איז נישט קיין גלא-
טער תירוץ לויט פשוטו של מקרא: כשם
ווי בנוגע לאהרן זאגט דער פסוק „והל-
בשת את אהרן את בגדי הקודש",
מיינענדיק דערמיט די אלע שמונה
בגדים שלו — האט דער פסוק געקענט
זאגן עד"ז ביי די בני אהרן „ואת בניו גו"
והלבשת אותם את בגדיהם" (וכי"ב) —
וואס דאס וועט זיין דער זעלבער
„קיצור" ווי ביים זאגן „כתונת" — און
וועט אבער כולל זיין אלע ד' בגדים
שלהם.

ג. נאכמער: דעם עצם פירוש
הרמב"ן, אז „הזכיר כתונת שבהן יתחיל
הלבישה", קען מען נישט זאגן לויט שיטת
רש"י, ובהקדים:

דאס וואס דער רמב"ן זאגט אז „בהן
(מיט די כתונת) יתחיל הלבישה"

— אע"פ וואס איינער פון די ד' בגדי
כהונה איז מכנסיים, און בפשטות איז
דאך די כתונת פון אויבן און פארדעקט
די מכנסיים, האבן די כהנים צום אלעם
ערשטן אנגעטאן די מכנסיים „על
בשרו"י, און ערשט דערנאך אנגעטאן

(13) שאין כונת הרמב"ן לתיבת „את".

(14) וכיה ע"ד ההלכה (יומא כג, ב. ויש"י. רמב"ם
הל' כלי המקדש רפ"י: לובש המכנסים תחלה כו').
ולתעיר מהשקו"ש שזכרנו באמא"ק לכל המחנות
לשורע או"ח סי' ס"א סק"ה בסדר הלבישה בבוקר.

(15) צו ו, ג. אחרי טז, ד. — אבל צע"ק מה
שמקדים (כפ' צו ואחרי שם) הכתונת (ראה פרש"י צו
שם) ללבישת המכנסיים. וראה לקמן הערה 53.

(16) כט, ט. וכיה בבחיי שם כח, ד. וראה גם
לבוש האורה בפרש"י תצוה כח, מ (אבל צ"ע, שהרי
זהו היפך פרש"י בפסוק שלאח"ז, כדלקמן). אוה"ח
שם, מב. ועוד.
(17) כח, מב.
(18) שם, מא.

אותם האמורים באהרן חושן . . ומכאן נסיים הכתובים למטה בכולם. לערנט דאך רש"י אז אויך די לבישת המכנסיים (של אהרן) איז געווען דורך משה'ן דוקא (וכמובן¹⁹), אז ער'ז איז בנוגע די מכנסיים של בני אהרן²⁰.

קען מען במילא ניט פארענטפערן דעם תירוץ הרמב"ן (אז) „הזכיר כתנות שבהן יתחיל הלבשה“ לויט רש"י — ווייל לויט רש"י איז התחלת הלבשה (ע"י משה) געווען (ניט מיט די כתנות, נאר) מיט די מכנסיים²¹.

ד. ויש לומר הביאור בזה:

רש"י איז ניט מפרש פארוואס דא ווערן ניט דערמאנט די אנדערע ג'.

(19) וכמפורש בראש שגם המכנסיים כלולים במש"ש. וראת בניו אתו — אותם הכתובים בהם. (20) וכן היא דעת רש"י גם בפירושו על הש"ס (יומא ו, א ד"ה לא צריכא. וראה גם רש"י שם ה. סעיף ד"ה אבי').

והטעם שנמנו בפ' תצוה רק לאחר הציווי על עשיית הנגדים ולבישתם — ראה לעיל ע' 193 הערה 17 (ובהנסמן שם הערה 16).

ומה שלא מסופר (בפירוש) שהלבשתם היא ע"י משה, י"ל כי מכיון שהם רק „לכסות בשר ערוה“ (תצוה שם) — אינם שייכים כיצ לפעולת חינוך ענין הכהונה. וראה לקמן סעיף ז. וראה ג"כ תצוה כה, מ. ועוד. ואכ"מ.

(21) ואף שבכתוב לא נזכר ע"י הלבשת המכנסיים — מ"מ, לא מסתבר כלל לרמוז על כל הנגדים בלבישת הכתונת. כי בתו' יתחיל הלבשה, באם בפועל אין מתחילים בה.

(י) ויש להוסיף בזה, שמוכן ג"כ ע"פ פרש"י לעיל (ס"פ יחור), שמשם משמע דהנכנס לקודש (אפילו למוכח שבחצר) בלי מכנסיים עובר בלאו דלא תגלה אפילו באם לבוש כתונת וכו'. ובמילא פשיטא שיש להם מכנסיים ולובשים אותם, אלא שצריך להחליפם. והחיידוש בצורתם — (א) שהם „בד", (ב) לאיך גיטא — רק ממחנים ועד ירכים (תצוה כח, מ) (והטעם — כיון שנצטוו לפני זה בכתונת שהוא בגד ארוך).

בגדים, נאר בלויז „כתנות“ — ווייל רש"י נעמט אז דעם פירוש הכתוב פשוטו כמשמעו, אז משה האט טאקע אנגעטאן די בני אהרן בלויז די כתנות און ניט די אנדערע ג' בגדים.

און אע"פ וואס אין פ' תצוה (און ווייטער אין פ' צו) שטייט בפירוש (כנ"ל) אז משה האט זיי אנגעטאן אויך דעם אבנט ומגבעות (און לויט שיטת רש"י האט ער זיי אויך אנגעטאן די מכנסיים, כנ"ל) — איז עס ווייל דארטן רעדט זיך וועגן דעם סדר פון די שבעת ימי המילואים, וואס דעמאלט האט משה אנגעטאן די בני אהרן אלע ד' בגדים: משא"כ בפר' שתנו רעדט זיך וועגן דעם ציווי וואס משה דארף טאן „ביום החודש הראשון באחד לחודש“²² — ראש חודש ניסן — וואס לויט רש"י²³ איז דאס געווען דער שמיני למילואים. און בשמיני למילואים האט משה אנגעטאן די בני אהרן²⁴ בלויז די כתנות, כדלקמן.

— וכפשוט: אוודאי האבן די בני אהרן אויך בשמיני למילואים געטראגן אלע ד' בגדים, און ווי רש"י האט שוין מפרש געווען²⁵ אז המשמש מחוסר בגדים איז חייב מיתה: דא רעדט זיך אבער (כנ"ל) בנוגע דעם ציווי צו משה'ן — „והלבשת“, וואס משה דארף מלביש זיין די בני אהרן, ובנוגע דער הלבשה ע"י משה — איז בשמיני למילואים האט ער זיי געדארפט אנטאן בלויז די כתנות, משא"כ די אנדערע ג' בגדים האבן זיי אליין זיך מלביש געווען. והרא"י — דער פסוק דערמאנט זיי ניט.

(22) פרשתנו מ, ב.

(23) פרשתנו מ, כט. שם, לא. ר"פ שמיני. נשא ז, א. — ודלא כשיטת הראב"ע (פרשתנו מ, ב. ר"פ שמיני). ועוד.

(24) משא"כ את אהרן. וראה לקמן סעיף ח.

(25) תצוה כח, מג.

„מילואים“ וחינוך, פארשטייט מען בפשטות, אז (א) באותו היום האט משה (נאך אלץ) געטאן די עבודה (כשם ווי ער האט געטאן די עבודה אין די שבעת ימי המילואים), און (ב) ס'איז ניט מוכרח אז דער סדר ביום זה זאל זיין אין דעם זעלבן אופן ווי עס איז דער סדר לדורות].

פונדעסטוועגן, איז דא א חילוק עיקרי צווישן דעם ענין „מילואים“ פון די שבעת ימי המילואים, און פון יום השמיני:

בנוגע די שבעת ימי המילואים האט מען שוין געלערנט אין פ' תצוה²¹, אז אלע עבודות דארפן געטאן ווערן דורך משה'ן דוקא, ווייל (ווי רש"י איז דארט²² מפרש) נאר משה האט דעמאלט גע-האט דעם דין פון א כהן בשלימותו²³:

משאכ בשמיני למילואים איז דאך (ווי רש"י איז מפרש בהמשך הכתובים דא²⁴) „הושו כולם לכהונה“ — אהרן ובניו האבן שוין געהאט א דין פון כהנים בשלימות (הושו), וואס דערפאר גע-פינט מען אז אהרן האט מקריב געווען כמה קרבנות בו ביום²⁵, ועד אז האבן די בני אהרן געטאן בשמיני למילואים כמה עבודות (ווי דערציילט אין פ' שמיני²⁶).

וואס דערפון איז פארשטאנדיק, אז די מילואים בשבעה ימים און בשמיני זיינען צוויי סוגים אין ענין החינוך.

מען דארף אבער פארשטיין — הא גופא טעמא בעי: וואס איז דער חילוק צווישן די שבעת ימי המילואים, וואס דעמאלט האט משה אנגעטאן די בני אהרן אלע ד' בגדים, און שמיני למי-לואים ווען „והלבשת אותם (רק) כתנות“?

און מען מוז געפינען א הסברה פשוטה עד כדי כך, ביז אז רש"י דארף עס גארניט אויסטייטשן — מען פאר-שטייט עס אליין, פון די כתובים (ופירושי רש"י) עצמם.

ה. וועט מען דאס פארשטיין בהקדם החילוק וואס מיגעפינט צווישן שמיני למילואים לגבי די שבעת ימי המילואים שלפנז:

אע"פ אז אויך דער „יום השמיני“, יום הקמת המשכן²⁷, איז אן ענין פון „מילואים“ (ווי רש"י זאגט כמה פעמים²⁸), וואס מילואים מיינט (ווי רש"י זאגט אין פ' תצוה²⁹) „לשון חינוך הוא“

[און דערפאר געפינט מען (ווי רש"י זאגט בפרשתנו²⁹) אז אויך ביום השמיני האט משה רבינו מקריב געווען קרבנות ציבור; ועד אז געפינט מען כמה שינויים אין דעם סדר העבודה פון יום הקמת המשכן לגבי דעם סדר העבודה הקבוע לדורות³⁰ (און רש"י באווארנט עס ניט בפירושו) — ווארום וויבאלד אז אויך יום הקמת המשכן איז אן ענין פון

(26) ר"פ שמיני ובפרש"י. וראה הנסמן בהערה 23.

(27) נסמן בהערה 23. — אלא שבכתוב נאמר ל' „מילואים“ (וכי"ב) רק בנוגע לשבעת ימי המילואים ולא בנוגע ליום השמיני.

(28) כה, מא. וראה גם פרש"י צו ז, לו, ח, כב.

(29) מ, כט.

(30) ראה בארובה בכ"ז — לקו"ש ח"ז ע' 229 ואילך.

(31) כט, א ואילך.

(32) שם, כד. וראה פרש"י שם, כב.

(33) ומה שעשו אהרן ובניו — ה"י רק בתור בעלים (פרש"י שבהערה הקודמת).

(34) מ, לא.

(35) כמו שמביא רש"י בפרשתנו (שם, כט) מפ' שמיני ט, ז (ואילך).

(36) ט, ט. שם, יב"ג. ועד.

משכן עצמו: כאשש אויך בשבעת ימי המילואים האט מען מעמיד געווען דעם משכן (בכל יום ויום)⁴¹, איז עס בלויז געווען אן ענין עראי (מ'האט אים בו ביום מפרק געווען): די מטרה דער- פון איז געווען בלויז (עכ"פ — בעיקר) אן ענין פון חינוך והכשר צו דער שפעטערדיקער הקמה⁴². און דערפאר איז אין די שבעת ימי המילואים, לא שרתה בו שכניה⁴³ — ווייל אין די שבעת ימים איז נאך ניט געווען די מצי- אות פון א משכן (בשלימות): זיין מציאות איז געווען (בעיקר) א טייל פון חינוך אהרן ובניו⁴⁴.

משא"כ שמיני למילואים איז „יום הקמת המשכן" — ס'איז דא דער משכן, און דער ענין החינוך (מילואים) ביום זה איז (ניט א הכשר צו א שפעטערדיקן ענין, נאר) — א התחלה בפועל.

ז. עפ"ז איז מובן בפשטות דער חילוק צווישן די שבעת ימי המילואים און שמיני למילואים בנוגע דער הלבשת בגדי בני אהרן:

די פעולה פון חינוך אויף אויפמאכן אהרן ובניו פאר כהנים קען געטאן ווערן בלויז דורך משה אליין, ווי דער פסוק⁴⁵ איז מדייק „ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי", און בכדי צו ארויס- נעמען אהרן ובניו „מתוך בני ישראל" און זיי אויפהויבן צו ווערן כהנים („לכהנו לי") מוז זיין „ואתה הקרב אליך" — משה רבינו איז זיי מקרב אויף צו ווערן כהנים.

ו. וייל די הסברה בזה:

אין ענין ה"חינוך", מלשון רגילות⁴⁶ זיינען פאראן צוויי אופנים:

(א) חינוך — וואס מ'איז מרגיל אין א זאך איידער מ'ווערט אין דעם מחוייב (ע"ד חינוך קטן), וואס דער חינוך איז בלויז א הכנה והכשר צו דעם שפעטער- דיקן טאן.

(ב) חינוך לשון התחלה⁴⁷ — מען הויבט אן טאן א זאך (בתור חיוב) צום ערשטן מאל ווערט עס אנגערופן בשם „חינוך" (ע"ד דעם ענין פון „חנוכת המזבח"⁴⁸).

ועד"ז איז בנוגע דער כהונה פון אהרן ובניו:

בשבעת ימי המילואים איז ביי זיי גע- ווען דער ענין פון חינוך וואס קומט איידער מ'ווערט (בלשון רש"י)⁴⁹, מוחזק בו⁵⁰ (אין ענין הכהונה)⁵¹, מ'דארף זיי ערשט מאכן פאר כהנים:

משא"כ בשמיני למילואים זיינען זיי שוין געווען (געווארן) כהנים (דורך די שבעת ימים שלפנ"ז), און דער ענין החינוך ביום זה איז — התחלת העבו- דה⁵² (של כהונה).

[ועד"ז געפינט מען אויך בנוגע דעם

(37) ראה פיה"מ להרמב"ם מנחות פ"ד מ"ד (ה). ועוד.

(38) פרש"י לך יד, יד (כניסת"). שופטים כ, ה. ועוד.

(39) נשא ז, י"א. שם, פד. פח (הובא בפרש"י לך שם).

(40) כי ענין המילוי ידים הוא הכניסה — כשהוא נכנס לדבר להיות מוחזק בו כו', ובנדו"ד שהיו שבעת ימי מילואים, לא „הוחזקו" בכהונה עד אחרי שבעת ימים (ולשון רש"י „מאותו יום והלאה" — היינו מיום שנגמר המילוי ידים).

(41) ראה יומא ג, ב וברש"י שם ד"ה תחלה במקום.

(41) פרש"י שמיני ט, כג. נשא ז, א.

(42) ראה בארוכה בכ"ז לקושי ח"א ע' 182.

לקושי ח"ב ע' 58 ואילך.

(43) ל' רש"י שמיני שם.

(44) תצוה כח, א.

— „וכה לי . . וכהנו לי“ (שירות הכהונה בפועל⁴⁸) — און עבודת הכהונה איז פארבונדן מיט די בגדי כהונה⁴⁹, דעריבער איז די ערשטע הלכשה לשם עבודה געווען דורך משה.

און דערפאר איז קיין קשיא ניט וואס משה האט אנגעטאן די בני אהרן בלויז די כתנות (און ננט די אנדערע בגדים) — ווייל אין דער הלכשה איז ניט מוכרח אז משה זאל אנטאן אלע בגדי כהונה שלהם, ס'איז גענוג וואס ער טוט זיי אן א בגד (כהונה) עיקרי שלהם — די כתנות⁵¹.

ואולי י"ל שהכתנות העיקר שבכולם: די מכנסיים זיינען בלויז „לכסות בשר ערוה“⁵²; דער אבנט איז א טפל צו דער כתונת; און די מגבעות זיינען א לבוש בלויז אויפן ראש — משא"כ די כתונת איז אן עיקר לבוש און א לבוש וועל-כער איז מלביש דעם גאנצן גוף⁵³.

ח. עס פאדערט זיך אבער נאך ביאור: וואס איז דער חילוק צווישן אהרן און בניו, וואס די בני אהרן האט

וואס דערפאר זיינען אלע פעולות של חינוך פון די שבעת ימי המילואים גע-טאן געווארן דורך משה דוקא, ביז אז אפילו די טבילה של אהרן ובניו איז גע-ווען דורך אים, כמש"נ⁵⁴, „ורחצת אותם במים“ — ווייל איידער אהרן ובניו ווערן כהנים איז ניט שייך אז זיי זאלן אליין קענען טאן בנוגע זייער כהונה (צו ווערן כהנים)

[און דאס איז אויך דער הכרח בפשוטו של מקרא צו לערנען אז משה רבינו האט אנגעטאן אהרן ובניו אויך די מכנסיים — אע"פ אז אין פסוק ווערט עס ניט דערמאנט (כנ"ל סעיף ג) — ווארום וויבאלד די מכנסיים גייען אריין אין די ח' (ד')⁵⁵ בגדי כהונה, איז אויך די לבישה אן ענין פון (בל' רש"י⁵⁶) „מילוי ידים . . חינוך“ אויף ענין הכהונה, ובמילא מוז עס געטאן ווערן דורך משה'ן דוקא⁵⁷].

משא"כ בשמיני למילואים, ווען די בני אהרן זיינען שוין געווען כהנים, איז שוין ניט מוכרח אז די לבישת הבגדים זאל זיין דורך משה'ן — זיי קענען אליין אג-טאן די בגדים (פונקט ווי זיי האבן גע-טאן עבודה באותו היום).

און דאס וואס (א חלק פון) דער הלכשה איז בפועל געווען על ידי משה, איז מצד דעם, וואס זייענדיק דער טאג פון חינוך והתחלת העבודה של כהונה

(48) פרשתנו מ, יג, שם, טו.
(49) ולא רק „להכניסו בכהונה ע"י הבגדים“ (רש"י תצוה כח, ג), אף שג"ז הוא להשירות דכהונה (כל' רש"י שם, וראה בארוכה לקריש ח"ז ע' 173 ואילך), מ"מ ה"ז רק מה שעושים אותו ראוי לשירות דכהונה, ולא ש"מכחו" בפועל.
(50) ראה פרש"י שבערה הקודמת. — והרי המשמש מחוסר בגדים חייב מיתה (פרש"י שבערה 25), ועוד.

(51) ולהעיר שמכבר ידוע גם לכן חמש למקרא, שבבגדים רגילים (משא"כ בחושן כו') יש חשיבות מיוחדת לכתונת שלכן „יעשה לו כתונת (דוקא) פסיים“ (וישב לו, ג, וראה רמב"ן תצוה כח, ב, ועוד), ולהעיר משמיני י, ה (ובפרש"י ומפרשיו), בכתנתם.
(52) תצוה כח, מב, וראה לעיל הערה 20.
(53) וראה סנהדרין מט, ב: שלא יהא דבר קודם למכנסים . . מאי טעמא אקדמי (קרא) לכתנות . . משום דמכסיא כולה גופי עדיפא לי. — וגם בפשטי' אפ"ל כן.

(45) שם כט, ד (ובפרש"י שם), וכן בפרשתנו מ, יב.
(46) ראה פרש"י תצוה כח, מב, ולפניו — פרש"י שם, מ"מא.

(47) ומ"ש הרמב"ן (ומפרשים) שבערה 16 דהמכנסים שהם לכסות בשר הערוה היו הם לובשים אותם בהצנע — לרש"י (פשוטו ש"מ) יתרה מוז: רחיצת (טבילה) אהרן ובניו (כשהם ערומים) היתה ע"י משה, כנ"ל בפנים.

אויפגעטאן דעם, תשרה שכינה בכס'.
קומט אויס, אז דאס איז ניט סתם אז
עבודה במשכן, נאר אז עבודה וואס האט
אויפגעמאכט די שלימות המציאות פון
„משכן“ (— „ושכנתי בתוכם“⁵⁷).

און דעריבער האט די גאנצע הכנה צו
דער עבודה — די הלבשה פון אלע
„בגדי קודש“ שלו — געדארפט זיין
דורך משה'ן, וואס דוקא דורך משה'ן
ווערט אויפגעמאכט דער משכן⁵⁸.

(משיחות ש"פ פקודי תשמ"א.

ש"פ תשא תשמ"ה)

משה אנגעטאן נאר די כתנות, משא"כ
אהרן'ען האט ער געדארפט אנטאן (אויך
בשמיני למילואים) אלע „בגדי קודש“⁵⁴?

ולכאורה, איפכא מסתברא: אויב די
בני אהרן האבן געקענט אליין אנטאן
זייערע בגדים (לבד הכתנות), עאכ"כ
אז אהרן האט געקענט אליין אנטאן
זיינע „בגדי קודש“⁵⁵!

וייל דעם ביאור כזה: בנוגע עבודת
אהרן בשמיני למילואים זאגט רש"י (בפ'
שמיני⁵⁶) אז „קרבתיו ועבודתו“ האבן

54) ולהעיר שאצל אהרן נאמר (פרשתנו מ, יג)
„ומשחת גר וקדשת אותו וכהן ליי, משא"כ בבני
אהרן נאמר (שם, טו) רק „ומשחת גר וכהנו ליי“.
55) ועכ"פ אותם שכני אהרן לבשו אותם
בעצמם.

56) ט, כג בסופו. וראה פרש"י שם, ד. — ואף
שעדיין לא למד התלמיד פ' שמיני — כבר דובר
כמ"ס (וראה לעיל הערה 3) שאין רש"י צריך לבאר

ולפרש דבר הקשה בכתוב באם מובן הענין מהמשך
הכתובים באותו הענין, והרי סיום הענין דשמיני
למילואים היה בפ' שמיני.

57) תרומה כה, ח.

58) ראה פרש"י פרשתנו לט, לג.

הוספות

(א) שיחות תשד"מ – תשמ"ו

(ב) מכתבים

הוספות

שיחות תשד"מ – תשמ"ו